

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



سازمان اوقاف و امور خیریه



شماره: ۵۱۲۱ / ۱۴۰۱  
تاریخ: ۱۴۰۱ / ۲ / ۲۸

## «تفاهم‌نامه همکاری فی‌مابین وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و سازمان اوقاف و امور خیریه»

در راستای همکاری برای پیشبرد اهداف و به منظور استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود مشترک، این تفاهم‌نامه فی‌مابین وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به نمایندگی جناب آقای مهندس سید عزت‌الله ضرغامی «وزیر» به نشانی: تهران - خیابان آزادی - تقاطع بزرگراه یادگار امام (ره) که در این تفاهم‌نامه «وزارت» نامیده می‌شود و سازمان اوقاف و امور خیریه به نمایندگی حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین سید مهدی خاموشی نماینده ولی فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه به نشانی: تهران - خیابان نوفل لوشاتو - روبروی سفارت ایتالیا - ساختمان شهید سلیمانی که در این تفاهم‌نامه «سازمان» نامیده می‌شود با در نظر گرفتن مفاد زیر منعقد می‌شود:

### بند ۱: اهداف تفاهم‌نامه

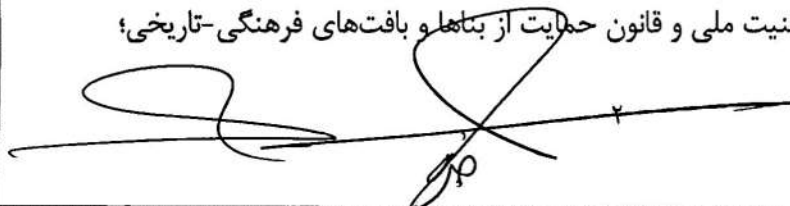
۱. حفظ و معرفی میراث فرهنگی و فرهنگ غنی اسلامی؛
۲. شناخت و بهره‌گیری از ظرفیت‌های طرفین در تولید دانش و ایجاد اشتغال مبتنی بر مأموریت‌های مشترک؛
۳. همکاری در شناخت و ترویج ظرفیت‌ها و مزایای اقتصادی و اجتماعی فرهنگ غنی وقف در کشور؛
۴. بهره‌گیری از ظرفیت‌های طرفین برای شناخت، ثبت، حفاظت، صیانت، مرمت، ساماندهی و معرفی کلیه آثار تاریخی منقول و غیر منقول فرهنگی - تاریخی و طبیعی موقوفه و عام‌المنفعه و میراث معنوی (ناملموس) کشور در چارچوب قوانین و ضوابط ملی حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی؛
۵. همکاری در ایجاد و توسعه‌ی موزه‌ها و نمایشگاه‌های جنبی مبتنی بر آثار و موضوعات تاریخی و فرهنگی ملموس و ناملموس تحت تولید سازمان؛

۶. بهره‌گیری از ظرفیت‌های طرفین در توسعه انواع گردشگری مبتنی بر میراث ملموس و ناملموس تحت تولیت سازمان؛

۷. توسعه و ترویج صنایع دستی و بومی و هنرهای سنتی و آیینی در کلیه مناطق کشور؛

## **بند ۲: اقدامات مشترک**

۱. تهیه‌ی بانک اطلاعاتی مربوط به آثار منقول و غیرمنقول ثبت شده در فهرست آثار ملی و نیز آثار دارای ارزش تاریخی-فرهنگی تحت تولیت سازمان؛
۲. برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری و ارائه تسهیلات حمایتی و کمک برای فراهم کردن زیرساخت‌های گردشگری و امکانات خدماتی و نمایشگاهی؛
۳. ایجاد سامانه‌های اطلاع‌رسانی مجازی و تحت وب به منظور اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات فرهنگی و گردشگری مرتبط با حوزه‌ی فعالیت مشترک طرفین؛
۴. همکاری و مشارکت در برگزاری رویدادهای فرهنگی، علمی و اجتماعی و تولیدات علمی - فرهنگی و رسانه‌ای مرتبط با حوزه‌ی فعالیت مشترک طرفین؛
۵. تهیه و تدوین شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی مشترک در راستای اجرای مفاد تفاهم‌نامه؛
۶. عضویت مدیران کل یا نماینده تام‌الاختیار استان‌های وزارت در هیأت‌های امناء بقاع متبرکه ثبت شده در فهرست آثار ملی در سطح استان‌ها؛
۷. همکاری درخصوص شناسایی و معرفی آثار ملموس، منقول و غیرمنقول جهت ثبت در فهرست آثار ملی ایران و نیز آثار دارای ارزش تاریخی-فرهنگی؛
۸. استفاده از ظرفیت‌ها و همکاری مشترک درخصوص برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی معرفی آثار تاریخی و توسعه صنایع دستی و گردشگری؛
۹. همکاری در تهیه بانک‌های اطلاعاتی و میراث دیجیتال مبتنی بر اسناد تاریخی - فرهنگی و وقف‌نامه‌های در اختیار و تحت تولیت سازمان و مشارکت در بهره‌برداری از اطلاعات و اسناد مشترک؛
۱۰. بهره‌گیری از ظرفیت‌های «صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف و احیاء و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی» و تدوین ساز و کارهای مرتبط برای اعطای کاربری مناسب و بهره‌برداری بلند مدت بناهای تاریخی تحت تولیت سازمان؛
۱۱. همکاری در تهیه و اجرای طرح‌های حفاظت، مرمت و ساماندهی آثار و مجموعه‌های ارزشمند فرهنگی-تاریخی در اختیار سازمان اوقاف و امور خیریه تحت نظارت وزارت؛
۱۲. همکاری در اجرایی شدن ظرفیت‌های قانونی در زمینه‌ی مشارکت در تأمین مالی هزینه‌های مرمت آثار تاریخی وقفی با وجود تأکید بر موضوع ماده ۹۸ قانون برنامه ششم توسعه، آیین‌نامه حفاظت از میراث فرهنگی شورای عالی امنیت ملی و قانون حمایت از بناها و بافت‌های فرهنگی-تاریخی؛



۱۳. گفتمان‌سازی در راستای «وقف هنری» با هدف استفاده از ظرفیت واقفین به جهت وقف کردن اماکن و فضاهای موجود برای ایجاد کارگاه‌های تولیدی و مکان‌های عرضه صنایع دستی؛
۱۴. همکاری و حمایت در راستای مستندسازی و برگزاری برنامه‌های ترویجی مرتبط با صنایع دستی و هنرهای سنتی و آثار وقفی و بقاع متبرکه؛
۱۵. همکاری مؤثر در شناسایی و تدوین پرونده‌های مشترک ثبت جهانی میراث ملموس و معنوی (ناملموس) در موضوعات و حوزه‌های فعالیت مشترک طرفین؛
۱۶. بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری در تهیه طرح‌های مطالعاتی و پژوهشی حفاظت از میراث فرهنگی، هنرهای سنتی و آئینی و توسعه گردشگری در موضوعات مرتبط با سازمان؛

### **بند ۳: اقدامات وزارت**

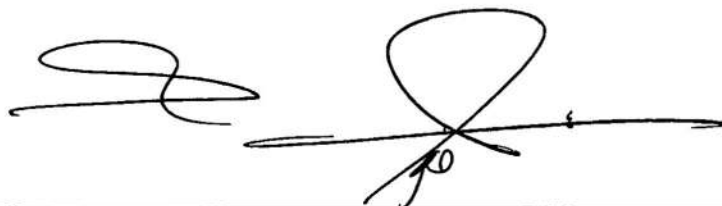
۱. همکاری در تهیه و اجرای طرح‌های حفاظت، مرمت، ساماندهی و احیاء عرصه و حرایم بقاع متبرکه و موقوفات ثبت شده در فهرست آثار ملی و دارای ارزش تاریخی- فرهنگی براساس قوانین و مقررات وزارت و سازمان با حفظ اصالت و تمامیت اثر؛
۲. بررسی، تأیید و نظارت طرح‌های حفاظت، مرمت و احیاء بقاع متبرکه و موقوفات ثبت شده در فهرست آثار ملی و دارای ارزش تاریخی- فرهنگی براساس قوانین و مقررات وزارت و سازمان؛
۳. تدوین شیوه‌نامه‌ی بهره‌گیری از مشاورین و مجریان ذیصلاح در کلیه‌ی فعالیت‌های مرتبط با حفاظت، مرمت، ساماندهی و احیاء بقاع متبرکه و موقوفات ثبت شده در فهرست آثار ملی و دارای ارزش تاریخی، گردشگری مذهبی و فرهنگی؛
۴. تدوین استانداردهای کمی و کیفی در طراحی و اجرای پروژه‌های حفاظت، مرمت، ساماندهی و احیاء موقوفات و بقاع متبرکه؛
۵. تسهیل و حمایت از مرمت و احیاء بناهای تاریخی عام‌المنفعه در مالکیت اوقاف نظیر آب انبار، یخدان، پایاب، کاروانسرا، آرامستان‌های تاریخی، باغ‌های تاریخی و ...؛
۶. همکاری در تعیین کاربری هم‌شأن با حفظ ارزش‌ها و اصالت اثر در چارچوب ضوابط و قوانین ملی حفاظت از میراث فرهنگی؛
۷. استفاده از ظرفیت صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستبافت و احیاء و بهره‌برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی جهت واگذاری اماکن تاریخی- فرهنگی وقفی؛



۸. پشتیبانی و حمایت از تأسیس موزه‌ها و نمایشگاه‌های تخصصی (واقعی و مجازی) به منظور حفاظت و معرفی آثار منقول و غیرمنقول و میراث ناملموس تحت اختیار و تولید سازمان؛
۹. بررسی، شناسایی و معرفی اماکن و مقاصد گردشگری مذهبی با تأکید بر مقاصد کمتر شناخته شده در ابعاد ملی و بین‌المللی؛
۱۰. همکاری در طراحی و تهیه اقلام تبلیغاتی و گردشگری با استفاده از ظرفیت‌ها، امکانات و اعتبارات؛
۱۱. همکاری و تسهیل در فراهم سازی امکان ایجاد تأسیسات اقامتی، پذیرایی و زائرسراها در اماکن در اختیار سازمان، با توجه به قوانین و مقررات حاکم بر آثار فرهنگی-تاریخی؛
۱۲. همکاری و حمایت در راستای حفظ و احیاء هنرهای سنتی، صنایع دستی و کارگاه‌های مربوطه در جوار موقوفات و بقاع متبرکه؛
۱۳. همکاری و حمایت در خصوص اجرای طرح‌های آموزشی مناطق گوناگون کشور در زمینه صنایع دستی و هنرهای سنتی در جوار موقوفات و بقاع متبرکه؛
۱۴. همکاری در خصوص استرداد اموال مسروقه فرهنگی - تاریخی و مذهبی بقاع متبرکه و موقوفات؛
۱۵. همکاری یگان حفاظت میراث فرهنگی به منظور حفاظت از آثار با ارزش فرهنگی-تاریخی در اماکن وقفی و بقاع متبرکه؛
۱۶. همکاری در جهت استفاده از اعتبارات مالی اختصاص یافته به احیاء و مرمت آثار تاریخی و فرهنگی در اماکن وقفی و بقاع متبرکه ثبت شده در فهرست آثار ملی ایران؛
۱۷. حمایت از برگزاری رویدادهای فرهنگی و موزه‌ای و نمایشگاه‌های داخلی و خارجی مشترک به ویژه با کشورهای اسلامی در حوزه مأموریت‌های طرفین؛

#### **بند ۴: اقدامات سازمان**

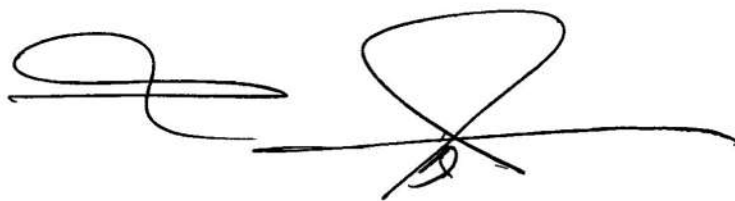
۱. تهیه فهرست اموال فرهنگی - تاریخی منقول در اختیار سازمان برای درج در سامانه اموال فرهنگی کشور؛
۲. حفاظت و نگهداری مستمر از آثار و بناهای تاریخی و فرهنگی (منقول و غیر منقول) تحت تولید سازمان در چارچوب ضوابط و شیوه‌نامه‌های مرتبط با حفاظت از میراث فرهنگی کشور؛
۳. تدقیق وظایف و اختیارات هیات‌های امناء اماکن تاریخی ثبت شده در فهرست آثار ملی و سایر فهرست‌های مربوطه (تحت تولید سازمان) به منظور رعایت ضوابط و قوانین ملی در حفظ عرصه و حرایم آثار و اولویت‌بندی بهره‌گیری از منابع وقفی و درآمدهای حاصله در جهت حفاظت و معرفی آثار؛



۴. توسعه و ایجاد موزه‌ها و نمایشگاه‌های جنبی (واقعی و مجازی) با بهره‌گیری از ظرفیت‌های میراث فرهنگی تحت تولیت سازمان به منظور حفظ و معرفی فرهنگ غنی اسلامی؛
۵. در اختیار قراردادن فضای مناسب جهت فعالیت هنرمندان، صنعتگران و فروشندگان صنایع دستی در بقاع متبرکه و موقوفات مرتبط با رعایت ضوابط و مقررات؛
۶. برنامه‌ریزی و کمک برای فراهم کردن زیرساخت‌های گردشگری و امکانات خدماتی، رفاهی و نمایشگاه‌ها و فروشگاه‌های کالاهای مذهبی و صنایع دستی؛
۷. همکاری در شناخت، مستندسازی و ثبت اموال وقفی ثبت شده در فهرست آثار ملی موجود در هیات‌های عزاداری مستقر در اماکن مذهبی و بقاع متبرکه؛
۸. همکاری با یگان حفاظت میراث فرهنگی به منظور حفاظت از آثار با ارزش فرهنگی - تاریخی وقفی و بقاع متبرکه؛
۹. همکاری در مستندسازی و جمع‌آوری اطلاعات لازم برای معرفی مقاصد گردشگری مذهبی و فرهنگی؛
۱۰. همکاری در اختصاص فضاهای مناسب در امامزادگان و اماکن مذهبی برای برگزاری نمایشگاه‌های محصولات و خدمات آموزش صنایع دستی و هنرهای سنتی و کارگاه‌های کوتاه مدت آموزشی در راستای غنی‌سازی اوقات فراغت نوجوانان و جوانان؛
۱۱. در اختیار گذاشتن فضاهای موقوفه با شرایط مناسب به صنعتگران صنایع دستی و هنرهای سنتی شناسایی شده و معرفی شده از طرف وزارت با رعایت ضوابط و مقررات اوقافی در راستای توسعه کارآفرینی و اشتغالزایی؛
۱۲. اختصاص سالانه و مستمر بخشی از آموزش‌های ضمن خدمت مدیران و کارشناسان دفاتر فنی ستادی و استانی سازمان به آموزش‌های تخصصی مرتبط با شناخت و حفاظت از میراث فرهنگی تحت تولیت سازمان؛

#### **بند ۵: شیوه اجرایی تفاهم‌نامه**

۱. «کمیته همکاری مشترک» به منظور سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هماهنگی و پیگیری در راستای اجرا و تحقق مفاد تفاهم‌نامه با عضویت مسئولان مرتبط و کارشناسان دو دستگاه تشکیل می‌شود. بدیهی است دستورالعمل اجرایی هر کدام از محورهای اشاره شده متناسب با ضوابط و مقررات از سوی کمیته همکاری مشترک تهیه و پس از تأیید طرفین جهت اجرا به واحدهای ذیربط ابلاغ خواهد شد.



۲. کمیته در صورت لزوم می‌تواند نسبت به تشکیل کارگروه‌های ویژه ستادی و استانی اعم از کارگروه «حقوقی»، «کارگروه فنی و مهندسی»، «کارگروه فرهنگی»، «کارگروه گردشگری»، «کارگروه سرمایه‌گذاری» و... با مشارکت نمایندگان طرفین اقدام نماید.

تبصره ۱: وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه یا نمایندگان تام‌الاختیار آن‌ها در هر زمان مسئول حسن اجرای تفاهم‌نامه می‌باشند.

تبصره ۲: هرگونه اقدام اجرایی در محورهای تفاهم‌نامه که نیازمند تأمین مالی و زمان‌بندی می‌باشد در قالب یک قرارداد جداگانه تنظیم خواهد شد.

تبصره ۳: جلسات کمیته همکاری مشترک هر دو ماه یکبار برگزار و جلسات فوق‌العاده با درخواست طرفین تشکیل خواهد شد و شیوه‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز تفاهم‌نامه در این کمیته تنظیم و ابلاغ خواهد شد.

#### **بند ۶: مدت تفاهم‌نامه**

با توجه به ماهیت دراز مدت موضوعات مشترک همکاری، این تفاهم‌نامه از تاریخ امضاء به مدت ۴ سال معتبر می‌باشد که پس از اتمام مدت اعتبار، قابل تمدید، بازنگری و در صورت تغییرات اساسی در مفاد آن با توافق دو طرف به صورت نامحدود بلامانع است.

تبصره: در صورت لغو یا اتمام مدت اعتبار تفاهم‌نامه و عدم تمدید آن، انجام کلیه تعهدات ناتمام دو طرف الزامی می‌باشد.

#### **بند ۷: نسخ تفاهم‌نامه**

این تفاهم‌نامه در ۷ بند، ۴ تبصره و در دو نسخه که هر یک حکم واحد را دارد تنظیم و در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۲۸ به امضاء طرفین رسیده و مبادله شد. دو طرف متعهد خواهند بود از تاریخ امضای این تفاهم‌نامه مفاد آن را به دقت رعایت و از هرگونه اقدامی که موجب نقض مفاد آن شود خودداری نمایند. ۲/۱۸

سید مهدی خاموشی

نماینده ولی فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه

سید عزت‌الله ضرغامی

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی